



SABIEDRISKO  
PAKALPOJUMU  
REGULĒŠANAS  
KOMISIJA

---

## KONSULTĀCIJU DOKUMENTS

### par grozījumiem Tīkla kodeksā elektroenerģijas nozarē

---

2024.gada 12.septembrī  
Rīga

---

Ūnijas iela 45  
Rīga, LV-1039  
Latvija

T: +371 67097200  
F: +371 67097277  
E: [sprk@sprk.gov.lv](mailto:sprk@sprk.gov.lv)

---

[www.sprk.gov.lv](http://www.sprk.gov.lv)

## Satura rādītājs

I Konsultāciju dokumenta mērķis.....	3
II Konsultāciju dokumenta nepieciešamība.....	3
III Papildu informācija .....	4
1. Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas.....	4
2. Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt .....	<b>Kļūda! Grāmatzīme nav definēta.</b>
3. Izvērtējums par ietekmi uz sabiedrības mērķgrupām, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt.....	4

Pielikumā:

Lēmuma projekts "Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013.gada 26.jūnija lēmumā Nr.1/4 "Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē""

## I Konsultāciju dokumenta mērķis

Konsultāciju dokumenta mērķis ir informēt sabiedrību un uzzināt ieinteresēto personu viedokli par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) lēmuma projektu "Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013.gada 26.jūnija lēmumā Nr.1/4 "Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē"" (turpmāk – Grozījumu projekts).

Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 4.panta otro daļu elektroenerģijas sistēmas vadības un lietošanas kārtību un elektroenerģijas tirgus dalībnieku darbības nosaka Tīkla kodekss. Tīkla kodeksu izstrādā pārvades sistēmas operators un apstiprina Regulators. Tīkla kodeksā noteikto procedūru izpildi nodrošina pārvades sistēmas operators. Regulators var uzdot pārvades sistēmas operatoram izstrādāt grozījumus Tīkla kodeksā un noteikt termiņu šo grozījumu izstrādei un iesniegšanai Regulatoram.

Pamatojoties uz Elektroenerģijas tirgus likumā un Enerģētikas likumā noteikto pilnvarojumu, Regulators 2013.gada 26.jūnijā pieņēma lēmumu Nr.1/4 "Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē" (turpmāk – Tīkla kodekss), kas noteic elektroenerģijas sistēmas operatoru un elektroenerģijas tirgus dalībnieku tiesības un pienākumus, vadot un lietojot elektroenerģijas sistēmu.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas operators (turpmāk – pārvades sistēmas operators) akciju sabiedrība "Augstsprieguma tīkls" (turpmāk – AS "Augstsprieguma tīkls") iesniedza Regulatoram apstiprināšanai sagatavotus priekšlikumus grozījumiem Tīkla kodeksā, ar kuriem tiek precizētas un papildinātas Tīkla kodeksā noteiktās prasības regulēšanas pakalpojuma sniedzējiem un balansēšanas pakalpojuma sniedzējiem piemērojamiem noteikumiem un nosacījumiem. Izvērtējot AS "Augstsprieguma tīkls" iesniegtos priekšlikumus, Regulators sagatavoja Grozījumu projektu.

Priekšlikumus un komentārus par Grozījumu projektu lūdzam Regulatoram iesniegt rakstveidā, nosūtot uz adresi Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039, vai uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv, **līdz 2024.gada 27.septembrim**.

Regulatora sagatavotais Grozījumu projekts ir pievienots šā konsultāciju dokumenta pielikumā.

## II Konsultāciju dokumenta nepieciešamība

Eiropas Komisijas 2017.gada 23.novembra Regulas (ES) 2017/2195, ar ko izveido elektroenerģijas balansēšanas vadlīnijas (turpmāk – EBGL) 18.panta 1.punkta a) apakšpunkts uzdod pārvades sistēmas operatoriem izstrādāt priekšlikumus balansēšanas pakalpojumu sniedzējiem piemērojamiem noteikumiem.

Esošajā Tīkla kodeksa redakcijā ietverti nosacījumi, kas nepieciešami, lai pildītu Tīkla kodeksa 1.6., 1.7. un 1.8.apakšpunktā noteikto, ievērojot, ka no 2018.gada 1.janvāra Baltijas valstīs darbojas vienots balansēšanas tirgus (turpmāk - CoBA), kuru pārvalda Baltijas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatori "Elering" AS, AS "Augstsprieguma tīkls" un "LITGRID" AB.

Grozījumu projektā savukārt ietverti nepieciešamie papildinājumi atbilstoši tām izmaiņām, kas sagaidāmas balansējošās enerģijas un jaudas tirgos, sākot ar 2024.gada oktobri.

Izpildot EBGL 20.panta 6.punkta prasības, 2024.gada oktobrī AS "Augstsprieguma tīkls" pievienosies Eiropas platformai (MARI) apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar manuālo aktivizāciju, un attiecīgi CoBA beigs savu darbību.

Atbilstoši EBGL 53.pantam nebalansa norēķinu periods ir 15 minūtes. Lai gan EBGL 53.panta 1.punkts noteic, ka trīs gadu laikā pēc EBGL stāšanās spēkā, tas ir, ne vēlāk kā līdz 2020.gada 18.decembrim, jāpiemēro 15 minūšu ilgs nebalansa norēķinu periods, atbilstoši EBGL 62.panta 2.punkta d) apakšpunktam Regulators 2020.gada 10.decembrī pieņēma lēmumu Nr.160 "Par

atkāpes piešķiršanu no 15 minūšu ilga elektroenerģijas nebalansa norēķinu perioda piemērošanas”, piešķirot atkāpi no EBGL 53.panta 1.punkta prasības līdz 2024.gada 31.decembrim.

2025.gada februārī notiks Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmu sinhronizācija ar Kontinentālās Eiropas elektroenerģijas sistēmām, un katram Baltijas pārvades sistēmas operatoram būs jānodrošina atbilstoša frekvences regulēšana savā kontroles zonā. Attiecīgi AS “Augstsprieguma tīkls” jābūt pieejamām arī frekvences atjaunošanas rezervēm ar automātisku aktivizāciju, tāpēc atbilstoši EBGL 21.panta 6.punktam AS “Augstsprieguma tīkls” plāno pievienoties Eiropas platformai (PICASSO) apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar automātisku aktivizāciju 2025.gada sākumā.

Regulators 2024.gada 25.janvārī apstiprināja Baltijas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru iesniegto priekšlikumu par Baltijas balansēšanas jaudas tirgu (turpmāk – BJT), kas nosaka saskaņotus nosacījumus un darbības aFRR un mFRR balansēšanas jaudas tirgum saskaņā ar EBGL 33.panta 1.punktu un 38.panta 1.punktu. BJT uzsāks darbību no brīža, kad Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmas tiks sinhronizētas ar Kontinentālās Eiropas elektroenerģijas sistēmām.

Minēto izmaiņu balansēšanas enerģijas un jaudas tirgū un nebalansa norēķinos dēļ jāizstrādā grozījumi piemērojamajos noteikumos un nosacījumos regulēšanas pakalpojuma sniedzējiem un balansēšanas pakalpojuma sniedzējiem.

Grozījumu projekts ietver arī izmaiņas balansēšanas pakalpojuma sniedzēja maiņas kārtībā (mainīti datumi), ņemot vērā grozījumus Ministru kabineta 2023.gada 7.novembra noteikumus Nr.635 “Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi”.

### **III Papildu informācija**

#### **1. Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas**

Ievērojot Elektroenerģijas tirgus likuma 4.panta otrajā daļā noteikto, Grozījumu projekta izstrādē iesaistījās AS “Augstsprieguma tīkls”.

#### **2. Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt**

Grozījumu projektā ietvertais regulējums ietekmēs elektroenerģijas sadales un pārvades sistēmas operatorus, regulēšanas un balansēšanas pakalpojuma sniedzējus, kā arī pārējos elektroenerģijas tirgus dalībniekus.

#### **3. Izvērtējums par ietekmi uz sabiedrības mērķgrupām, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt**

Grozījumu projektā ietvertais regulējums paredz izmaiņas attiecībā uz pārvades sistēmas operatora un elektroenerģijas tirgus dalībnieku savstarpējiem norēķiniem saistībā ar 15 minūšu nebalansa cenas aprēķina ieviešanu. Administratīvais slogs attiecībā uz Regulatora funkciju izpildi nemainās, kā arī netiek palielināts administratīvais slogs sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem (netiek paredzētas izmaiņas iesniedzamās informācijas (atskaīšu utt.) apjomā).

Priekšsēdētāja

A. Ozola

\* DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

## **Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013.gada 26.jūnija lēmumā Nr.1/4 “Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē”**

*Izdoti saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 4.panta otro daļu, 13.panta pirmo un piekto daļu, 13.<sup>1</sup>panta trešo daļu, 25.panta ceturto daļu, 36.panta ceturto daļu, 37.panta pirmo un ceturto daļu un Enerģētikas likuma 85.panta pirmo daļu*

1. Izdarīt Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013.gada 26.jūnija lēmumā Nr.1/4 “Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē” (Latvijas Vēstnesis, 2013, 126.nr.; 2017, 254.nr.; 2018, 31.nr., 219.nr.; 2019, 110.nr., 248.nr.; 2020, 184.nr.; 2021, 235.nr.; 2023, 46.nr.; 2024, 52.nr.) šādus grozījumus:
  - 1.1. 2.punktā:
    - 1.1.1. papildināt 2.1.apakšpunktu aiz vārdiem “jaudas rezerve” ar vārdiem “sistēmas drošumam”;
    - 1.1.2. svītrot 2.9.apakšpunktu;
    - 1.1.3. izteikt 2.25.apakšpunktu šādā redakcijā:

“2.25. nebalansa norēķinu periods – laika periods, par kuru aprēķina nebalansu;”;
    - 1.1.4. svītrot 2.30.apakšpunktā vārdus “vai citas valsts pārvades sistēmas operatoru”;
    - 1.1.5. izteikt 2.33.apakšpunktu šādā redakcijā:

“2.33. regulēšanas pakalpojums – palīgpakalpojums, kura ietvaros balansēšanas tirgus dalībnieki līgumā noteiktā kārtībā palielina vai samazina elektroenerģijas ražošanu to pārziņā esošajās elektroenerģijas ražošanas iekārtās, piegādā uzkrāto elektroenerģiju sistēmai, uzņem elektroenerģiju no sistēmas, sniedz pieprasījuma reakcijas pakalpojumu vai nodrošina regulēšanas jaudu;”;
    - 1.1.6. papildināt lēmumu ar 2.33.<sup>1</sup> apakšpunktu šādā redakcijā:

“2.33.<sup>1</sup> regulēšanas produkts – pārvades sistēmas operatora sadarbībā ar citas valsts pārvades sistēmas operatoru definēts regulēšanas pakalpojuma veids balansēšanas enerģijas apmaiņai frekvences atjaunošanas rezervēm ar automātisku vai manuālu aktivizāciju;”;
    - 1.1.7. papildināt lēmumu ar 2.39.<sup>1</sup> apakšpunktu šādā redakcijā:

“2.39.<sup>1</sup> balansēšanas tirgus laika vienība – laika periods, kurā tiek savstarpēji savienoti regulēšanas produkta solījumi vai regulēšanas jaudas produkta solījumi un pārvades sistēmas operatora pieprasījumi;”;
  - 1.2. papildināt 36.4.apakšpunktu aiz vārdiem “atjaunošanas pakalpojumu sniegšanu” ar vārdiem “un palīgpakalpojuma līgumus par regulēšanas jaudas produkta nodrošināšanu”;
  - 1.3. izteikt 90.<sup>1</sup> un 90.<sup>2</sup> punktu šādā redakcijā:

“90.<sup>1</sup> Pārvades sistēmas operators veic balansēšanu koordinētā balansēšanas apgabalā sadarbībā ar citiem koordinētā balansēšanas apgabala pārvades sistēmas operatoriem saskaņā ar noslēgtajiem sadarbības līgumiem. Ja balansēšanas tirgu pārvades sistēmas operators organizē saskaņā ar Eiropas Komisijas 2017.gada 23.novembra Regulas 2017/2195, ar ko izveido elektroenerģijas balansēšanas vadlīnijas (turpmāk – Regula Nr.2017/2195) 20.panta 6.punktu vai 21.panta 6.punktu, balansēšanu veic pārvades sistēmas operatora kontroles zonā. Par balansēšanas veikšanu kontroles zonā pārvades sistēmas operators paziņo balansēšanas pakalpojuma saņēmējiem un regulēšanas pakalpojuma sniedzējiem balansēšanas līgumā un palīgpakalpojuma līgumā noteiktajā kārtībā ne vēlāk kā vienu darba dienu pirms attiecīgās balansēšanas tirgus laika vienības sākuma, vienlaikus šo informāciju publicējot pārvades sistēmas operatora tīmekļa vietnē.

90.<sup>2</sup> Pārvades sistēmas operators izstrādā balansēšanas tirgus noteikumus, kuros nosaka regulēšanas pakalpojuma nodrošināšanas kārtību un prasības, kas balansēšanas tirgus dalībniekiem jāievēro savā darbībā balansēšanas enerģijas tirgū. Ja balansēšana tiek veikta koordinētajā balansēšanas apgabalā, pārvades sistēmas operators balansēšanas tirgus noteikumus izstrādā sadarbībā ar citiem koordinētā balansēšanas apgabala pārvades sistēmas operatoriem. Regulēšanas pakalpojuma nodrošināšanā tirgus dalībnieki un sistēmu operatori ievēro šā kodeksa 8.pielikumā noteiktās prasības.”;

- 1.4. aizstāt 90.<sup>10</sup> punktā vārdu “piecpadmitajam” ar vārdu “devītajam”;
- 1.5. aizstāt 90.<sup>11</sup> punktā vārdu “divdesmitajam” ar vārdu “ceturtajam”;
- 1.6. aizstāt 90.<sup>12</sup> punktā vārdu “piektajam” ar vārdu “sestajam”;
- 1.7. izteikt 90.<sup>23</sup> punktu šādā redakcijā:

“90.<sup>23</sup> Nebalansa cenu aprēķina šādi:

90.<sup>23</sup>1. ja nebalansa norēķinu periodā  $t$  balansēšana veikta koordinētajā balansēšanas apgabalā un veiktas normālās aktivizācijas tikai augšupvērstai regulēšanai:

$$C_{nb_t} = C_{a.reg_t} + C_{nk_t}, \text{ kur}$$

$C_{a.reg_t}$  – regulēšanas elektroenerģijas cena augšupvērstai regulēšanai nebalansa norēķinu periodam  $t$ , kas noteikta saskaņā ar šā kodeksa 90.<sup>2</sup> punktā minētajiem balansēšanas tirgus noteikumiem (EUR/ MWh);

$C_{nk_t}$  – neitralitātes komponente, kas aprēķināta šādi:

$$C_{nk_t} = \frac{\sum_{t=1}^T (C_{bal_t} + C_{ABP_t}) + \sum_{t=1}^T \sum_{n=1}^N (E_{nb_{t,n}} * P_{bal_{t,n}})}{\sum_{t=1}^T \left| \sum_{n=1}^N E_{nb_{t,n}} \right| - \sum_{t=1}^T \left| \sum_{n=1}^N O_{nb_{t,n}} \right| * 2}, \text{ kur}$$

$C_{bal_t}$  – koordinētā balansēšanas apgabala pārvades sistēmas operatoru ieņēmumu un izdevumu starpība nebalansa norēķinu periodam  $t$ , kas pārvades sistēmas operatoriem radusies, veicot balansēšanas darbības noteiktā nebalansa norēķinu periodā  $t$  (EUR);

$C_{ABP_t}$  – koordinētā balansēšanas apgabala pārvades sistēmas operatoru ieņēmumu un izdevumu starpība nebalansa norēķinu periodam  $t$ , kas pārvades sistēmas operatoriem

radusies, iepērkot un pārdodot balansēšanas elektroenerģiju no koordinētā balansēšanas apgabala pārvades sistēmas operatoru izvēlēta atvērtā balansēšanas pakalpojuma nodrošinātāja (EUR);

$E_{nb_t}$  – balansēšanas pakalpojuma saņēmēja radītais nebalanss noteiktā nebalansa norēķinu periodā  $t$  (MWh), ko izmanto kopējā balansēšanas pakalpojuma saņēmēju radītā nebalansa noteikšanai. Kopējais balansēšanas pakalpojuma saņēmēju radītais nebalanss ir vienāds ar koordinētā balansēšanas apgabala neto nebalansu, kurš sastāv no katras elektroenerģijas sistēmas, kas veido koordinēto balansēšanas apgabalu, neto nebalansa;

$O_{nb_t}$  – balansēšanas pakalpojuma saņēmēja radītais nebalanss noteiktā nebalansa norēķinu periodā  $t$  (MWh), kurā notikusi pāraktivizācija. Pāraktivizācija ir situācija nebalansa norēķinu periodā  $t$ , kad notikušas neparedzamas izmaiņas balansēšanas pakalpojuma saņēmēju piešķirtajā elektroenerģijas daudzumā, kā rezultātā sākotnējās regulēšanas solījumu aktivizācijas veiktas pretēji nebalansa norēķinu periodā noteiktajam koordinētā balansēšanas apgabala nebalansa virzienam. Ja nav notikusi pāraktivizācija, aprēķina komponente ir 0;

$P_{bal_t}$  – nebalansa norēķinu periodā  $t$  izmantotā regulēšanas elektroenerģijas cena, kas piemērota saskaņā ar šā kodeksa 90.<sup>231.</sup>, 90.<sup>232.</sup>, 90.<sup>233.</sup> vai 90.<sup>234.</sup> apakšpunkta nosacījumiem (EUR/ MWh);

$N$  – balansēšanas pakalpojumu saņēmēju skaits koordinētajā balansēšanas apgabalā;

$n$  – konkrētais balansēšanas pakalpojuma saņēmējs;

$T$  – kopējais nebalansa aprēķinu periodu skaits norēķinu periodā;

90.<sup>232.</sup> ja nebalansa norēķinu periodā  $t$  balansēšana veikta koordinētajā balansēšanas apgabalā un veiktas normālās aktivizācijas tikai lejuvērstai regulēšanai:

$$C_{nb_t} = C_{l.reg_t} - C_{nk_t}, \text{ kur}$$

$C_{l.reg_t}$  – regulēšanas elektroenerģijas cena lejuvērstai regulēšanai nebalansa norēķinu periodam  $t$ , kas aprēķināta saskaņā ar šā kodeksa 90.<sup>2</sup> punktā minētajiem balansēšanas tirgus noteikumiem (EUR/ MWh);

90.<sup>233.</sup> ja nebalansa norēķinu periodā  $t$  balansēšana veikta koordinētajā balansēšanas apgabalā un veiktas normālās aktivizācijas gan augšupvērstai, gan lejuvērstai regulēšanai, nebalansa cenu aprēķina šādi:

90.<sup>233.1.</sup> nebalansa norēķinu periodam  $t$ , kad koordinētā balansēšanas apgabalā ir bijis elektroenerģijas iztrūkums:

$$C_{nb_t} = C_{a.reg_t} + C_{nk_t};$$

90.<sup>233.2.</sup> nebalansa norēķinu periodam  $t$ , kad koordinētā balansēšanas apgabalā ir bijis elektroenerģijas pārpalikums:

$$C_{nb_t} = C_{l.reg_t} - C_{nk_t}$$

90.<sup>23</sup>4. ja nebalansa norēķinu periodā  $t$  balansēšana veikta koordinētajā balansēšanas apgabalā un nav veiktas aktivizācijas, regulēšanas elektroenerģijas cenas vietā lieto ietaupītās aktivizācijas vērtību, ko, ievērojot to, vai koordinētajā balansēšanas apgabalā ir bijis elektroenerģijas iztrūkums vai pārpalikums, nosaka šādi:

90.<sup>23</sup>4.1. nebalansa norēķinu periodam  $t$ , kad koordinētā balansēšanas apgabalā ir bijis elektroenerģijas iztrūkums:

$$C_{nb_t} = C_{a.aav_t} + C_{nk_t}, \text{ kur}$$

$C_{a.aav_t}$  – zemākā cena no nebalansa norēķinu periodā  $t$  pieejamiem augšupvērsta regulēšanas solījumiem, kurus iesnieguši koordinētā balansēšanas apgabala regulēšanas pakalpojuma sniedzēji (EUR/ MWh). Ja nebalansa norēķinu periodā  $t$  nav bijuši pieejami augšupvērsta regulēšanas solījumi, kurus iesnieguši koordinētā balansēšanas apgabala regulēšanas pakalpojuma sniedzēji, ietaupītās aktivizācijas vērtība ir 0 (EUR/ MWh);

90.<sup>23</sup>4.2. nebalansa norēķinu periodam  $t$ , kad koordinētā balansēšanas apgabalā ir bijis elektroenerģijas pārpalikums:

$$C_{nb_t} = C_{l.aav_t} - C_{nk_t}, \text{ kur}$$

$C_{l.aav_t}$  – augstākā cena no nebalansa norēķinu periodā  $t$  pieejamiem lejupvērsta regulēšanas solījumiem, kurus iesnieguši koordinētā balansēšanas apgabala regulēšanas pakalpojuma sniedzēji (EUR/ MWh). Ja nebalansa norēķinu periodā  $t$  nav bijuši pieejami lejupvērsta regulēšanas solījumi, kurus iesnieguši koordinētā balansēšanas apgabala regulēšanas pakalpojuma sniedzēji, ietaupītās aktivizācijas vērtība ir 0 (EUR/ MWh).

90.<sup>23</sup>5. ja nebalansa norēķinu periodā  $t$  balansēšana veikta kontroles zonā un pieprasījums normālai un normālai lokālai aktivizācijai bijis tikai augšupvērstai regulēšanai:

$$C_{nb_t} = C_{a.reg_t} + C_{nk_t}, \text{ kur}$$

$C_{a.reg_t}$  – regulēšanas elektroenerģijas cena augšupvērstai regulēšanai nebalansa norēķinu periodam  $t$ , kas noteikta saskaņā ar balansēšanas tirgus noteikumiem atbilstoši šā kodeksa 8.pielikuma 21.<sup>1</sup> un 21.<sup>2</sup> punktam, tirgus laika vienībās  $t_b$ , kas iekļaujas nebalansa norēķinu periodā  $t$ ;

$C_{nk_t}$  – neitralitātes komponente, kas aprēķināta šādi:

$$C_{nk_t} = \frac{\sum_{t=1}^T C_{bal_t} + \sum_{t=1}^T \sum_{n=1}^N (E_{nb_{t,n}} * P_{bal_{t,n}}) + \sum_{t_b}^{TB} C_{TSO_{t_b}} + \sum_{t_b}^{TB} C_{UTSO_{t_b}}}{\sum_{t=1}^T \left| \sum_{n=1}^N E_{nb_{t,n}} \right| - \sum_{t=1}^T \left| \sum_{n=1}^N O_{nb_{t,n}} \right| * 2}, \text{ kur}$$

$C_{bal_t}$  – pārvades sistēmas operatora ieņēmumu un izdevumu starpība nebalansa norēķinu periodam  $t$ , kas pārvades sistēmas operatoram radusies, veicot norēķinus ar



regulēšanas pakalpojuma sniedzēju par aktivizētajiem regulēšanas produktu solījumiem noteiktā nebalansa norēķinu periodā  $t$  (EUR);

$C_{TSO_{t_b}}$  – pārvades sistēmas operatora ieņēmumu un izdevumu starpība tirgus laika vienībā  $t_b$ , kas izriet no norēķiniem ar citas valsts pārvades sistēmas operatoru par attiecīgajā kontroles zonā nopirkto un pārdoto regulēšanas enerģiju;

$C_{UTSO_{t_b}}$  – pārvades sistēmas operatora ieņēmumu un izdevumu starpība tirgus laika vienībā  $t_b$ , kas pārvades sistēmas operatoram radusies, veicot norēķinus ar citas valsts pārvades sistēmas operatoru par enerģijas apjomu saskaņā ar Regulas Nr.2017/2195 51.panta 1.punktu, kur korekcijas, ja tādas tiek aprēķinātas, tiek piemērotas norēķinu periodam, kurā saņemta attiecīgā korekcija;

$O_{nb_t}$  – balansēšanas pakalpojuma saņēmēja radītais nebalanss noteiktā nebalansa norēķinu periodā  $t$  (MWh), kurā notikusi pāraktivizācija. Pāraktivizācija ir situācija nebalansa norēķinu periodā  $t$ , kad notikušas neparedzamas izmaiņas balansēšanas pakalpojuma saņēmēju piešķirtajā elektroenerģijas daudzumā, kā rezultātā sākotnējie regulēšanas pieprasījumi veikti pretēji nebalansa norēķinu periodā noteiktajam kontroles zonas nebalansa virzienam. Ja nav notikusi pāraktivizācija, aprēķina komponente ir 0;

$P_{bal_t}$  – nebalansa norēķinu periodā  $t$  izmantotā regulēšanas elektroenerģijas cena, kas piemērota saskaņā ar šā kodeksa 90.<sup>235.</sup>, 90.<sup>236.</sup>, 90.<sup>237.</sup> vai 90.<sup>238.</sup> apakšpunkta nosacījumiem (EUR/ MWh);

$N$  – balansēšanas pakalpojumu saņēmēju skaits kontroles zonā;

$n$  – konkrētais balansēšanas pakalpojuma saņēmējs;

$T$  – kopējais nebalansa aprēķinu periodu skaits norēķinu periodā;

$t_b$  – tirgus laika vienība;

$TB$  – kopējais tirgus laika vienību skaits norēķinu periodā;

90.<sup>236.</sup> ja nebalansa norēķinu periodā  $t$  balansēšana veikta kontroles zonā un pieprasījums normālai un normālai lokālai aktivizācijai bijis tikai lejupvērstai regulēšanai:

$$C_{nb_t} = C_{l.reg_t} - C_{nk_t}, \text{ kur}$$

$C_{l.reg_t}$  – regulēšanas elektroenerģijas cena lejupvērstai regulēšanai nebalansa norēķinu periodam  $t$ , kas noteikta saskaņā ar balansēšanas tirgus noteikumiem atbilstoši šā kodeksa 8.pielikuma 21.<sup>1</sup> un 21.<sup>2</sup> punktam, tirgus laika vienībās  $t_b$ , kas iekļaujas nebalansa norēķinu periodā  $t$ .

90.<sup>237.</sup> ja nebalansa norēķinu periodā  $t$  balansēšana veikta kontroles zonā un pieprasījums normālai un normālai lokālai aktivizācijai bijis gan augšupvērstai, gan lejupvērstai regulēšanai, nebalansa cenu aprēķina šādi:

90.<sup>23</sup>7.1. nebalansa norēķinu periodam  $t$ , kad kontroles zonā ir bijis elektroenerģijas iztrūkums:

$$C_{nb_t} = C_{a.reg_t} + C_{nk_t};$$

90.<sup>23</sup>7.2. nebalansa norēķinu periodam  $t$ , kad kontroles zonā ir bijis elektroenerģijas pārpalikums:

$$C_{nb_t} = C_{l.reg_t} - C_{nk_t};$$

90.<sup>23</sup>8. ja nebalansa norēķinu periodā  $t$  kontroles zonā nav veiktas aktivizācijas vai ārpus kontroles zonas nav veiktas aktivizācijas kontroles zonas vajadzībām, regulēšanas elektroenerģijas cenas vietā lieto ietaupītās aktivizācijas vērtību, ko, ievērojot to, vai kontroles zonā nebalansa norēķina periodā  $t$  ir bijis elektroenerģijas iztrūkums vai pārpalikums, nosaka šādi:

90.<sup>23</sup>8.1. nebalansa norēķinu periodam  $t$ , kad kontroles zonā ir bijis elektroenerģijas iztrūkums:

$$C_{nb_t} = C_{a.aav_t} + C_{nk_t}, \text{ kur}$$

$C_{a.aav_t}$  – vidējā cena no nebalansa norēķinu periodā  $t$  pieejamiem no katra regulēšanas produkta katras tirgus laika vienības  $t_b$  zemākās cenas augšupvērstas regulēšanas solījumiem, kurus iesnieguši kontroles zonas regulēšanas pakalpojuma sniedzēji (EUR/ MWh). Ja kādam regulēšanas produktam kādā tirgus laika vienībā  $t_b$  nav solījumu, tad to neiekļauj vidējās cenas aprēķinā. Ja nebalansa norēķinu periodā  $t$  nav bijuši pieejami augšupvērstas regulēšanas solījumi, kurus iesnieguši kontroles zonas regulēšanas pakalpojuma sniedzēji, ietaupītās aktivizācijas vērtība ir 0 (EUR/ MWh);

90.<sup>23</sup>8.2. nebalansa norēķinu periodam  $t$ , kad kontroles zonā ir bijis elektroenerģijas pārpalikums:

$$C_{nb_t} = C_{l.aav_t} - C_{nk_t}, \text{ kur}$$

$C_{l.aav_t}$  – vidējā cena no nebalansa norēķinu periodā  $t$  pieejamiem no katra regulēšanas produkta katras tirgus laika vienības  $t_b$  augstākās cenas lejupvērstas regulēšanas solījumiem, kurus iesnieguši kontroles zonas regulēšanas pakalpojuma sniedzēji (EUR/ MWh). Ja kādam regulēšanas produktam kādā tirgus laika vienībā  $t_b$  nav solījumu, tad to neiekļauj vidējās cenas aprēķinā. Ja nebalansa norēķinu periodā  $t$  nav bijuši pieejami lejupvērstas regulēšanas solījumi, kurus iesnieguši kontroles zonas regulēšanas pakalpojuma sniedzēji, ietaupītās aktivizācijas vērtība ir 0 (EUR/ MWh).”;

1.8. svītrot 134.<sup>1</sup> punktu;

1.9. papildināt lēmumu ar 135.<sup>1</sup> un 135.<sup>2</sup> punktu šādā redakcijā:

“135.<sup>1</sup> Grozījums šā kodeksa 90.<sup>34</sup> punktā stājas spēkā 2024.gada 1.oktobrī.

135.<sup>2</sup> Šā kodeksa 2.39.<sup>1</sup> apakšpunktā noteiktā balansēšanas tirgus laika vienība ir vienu stundu ilgs periods, kas sākas pilnā stundā, līdz brīdim, kad balansēšanas tirgus tiek

organizēts saskaņā ar Regulas Nr.2017/2195 20.panta 6.punktu vai 21. panta 6.punktu.”;

1.10. 8.pielikumā:

1.10.1. izteikt 1.punktu šādā redakcijā:

“1. Noteikumi regulēšanas pakalpojuma sniedzējiem noteikti, pamatojoties uz Regulas Nr.2017/2195 5.panta 4.punkta c) apakšpunktu un 18.panta 1.punkta a) apakšpunktu.”;

1.10.2. izteikt 2.punkta ievaddaļu šādā redakcijā:

“2. Regulēšanas pakalpojuma sniedzējs regulēšanas pakalpojuma sniegšanai var izmantot šādas rezervju nodrošināšanas vienības – regulēšanas produktu un regulēšanas jaudas produktu rezervju piegādātāji vienības un rezervju piegādātāju grupas, ievērojot šādus nosacījumus:”;

1.10.3. svītrot 9.punktā vārdu “vienotajos”;

1.10.4. papildināt pielikumu ar 11.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“11.<sup>1</sup> Ja regulēšanas pakalpojuma sniedzējs nodrošina frekvences atjaunošanas rezervju regulēšanas jaudas produktu, tā pienākums ir nodrošināt regulēšanas jaudas produktam atbilstoša apjoma un veida regulēšanas enerģijas produktu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.”;

1.10.5. izteikt 14.punktu šādā redakcijā:

“14. Ja balansēšana veikta koordinētajā balansēšanas apgabalā, regulēšanas pakalpojuma ietvaros saņemtās vai nodotās enerģijas daudzumu nosaka, ņemot vērā:

14.1. regulēšanas pakalpojuma ietvaros pārvades sistēmas operatora pirtās vai pārdotās enerģijas daudzumu konkrētā balansēšanas tirgus laika vienībā, kas piegādāts, veicot normālo aktivizāciju;

14.2. regulēšanas pakalpojuma ietvaros pārvades sistēmas operatora pirtās vai pārdotās enerģijas daudzumu konkrēta solījuma ietvaros, kas piegādāts, veicot speciālo aktivizāciju.”;

1.10.6. papildināt pielikumu ar 14.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“14.<sup>1</sup> Ja balansēšana veikta kontroles zonā, regulēšanas pakalpojuma ietvaros saņemtās vai nodotās enerģijas daudzumu balansēšanas tirgus laika vienībā nosaka, ņemot vērā:

14<sup>1</sup>.1. regulēšanas pakalpojuma ietvaros pārvades sistēmas operatora pirtās vai pārdotās enerģijas daudzumu konkrētā balansēšanas tirgus laika vienībā, kas piegādāts, veicot normālo aktivizāciju;

14<sup>1</sup>.2. regulēšanas pakalpojuma ietvaros pārvades sistēmas operatora pirtās vai pārdotās enerģijas daudzumu konkrēta solījuma ietvaros, kas piegādāts, veicot lokālo speciālo (aktivizācija, neizmantojot Regulas Nr.2017/2195 20.panta 6.punktā vai 21.panta 6.punktā minēto platformu) aktivizāciju;

14<sup>1</sup>.3. regulēšanas pakalpojuma ietvaros pārvades sistēmas operatora pirtās vai pārdotās enerģijas daudzumu konkrētā tirgus laika vienībā, kas piegādāts, veicot normālo lokālo aktivizāciju (aktivizācija, neizmantojot Regulas Nr.2017/2195 20.panta 6.punktā vai 21.panta 6.punktā minēto platformu), balansēšanas tirgus noteikumos ietvertajos gadījumos.”;

- 1.10.7. papildināt 15.punktu aiz cipariem "15." ar vārdiem "Ja balansēšana veikta koordinētajā balansēšanas apgabalā";
- 1.10.8. papildināt 16.punktu aiz cipariem "16." ar vārdiem "Ja balansēšana veikta koordinētajā balansēšanas apgabalā";
- 1.10.9. papildināt 17.punktu aiz cipariem "17." ar vārdiem "Ja balansēšana veikta koordinētajā balansēšanas apgabalā";
- 1.10.10. papildināt 18.punktu aiz cipariem "18." ar vārdiem "Ja balansēšana veikta koordinētajā balansēšanas apgabalā";
- 1.10.11. papildināt 19.punktu aiz cipariem "19." ar vārdiem "Ja balansēšana veikta koordinētajā balansēšanas apgabalā";
- 1.10.12. papildināt 20.punktu aiz cipariem "20." ar vārdiem "Ja balansēšana veikta koordinētajā balansēšanas apgabalā";
- 1.10.13. papildināt pielikumu ar 20.<sup>1</sup> un 20.<sup>2</sup> punktu šādā redakcijā:
- "20.<sup>1</sup> Ja balansēšana veikta kontroles zonā, regulēšanas pakalpojuma ietvaros pārvades sistēmas operatora pirktās vai pārdotās enerģijas daudzumu konkrētā balansēšanas tirgus laika vienībā, kas piegādāts, veicot normālo aktivizāciju vai normālo lokālo aktivizāciju, vai speciālo aktivizāciju, aprēķina katram regulēšanas produkta veidam kā aktivizētā regulēšanas produkta jaudas apjoma un aktivizācijas komandā fiksētā perioda tirgus laika vienībā (no aktivizācijas komandā fiksētā sākuma laika līdz aktivizācijas beigām tirgus laika vienībā) reizinājumu.
- 20.<sup>2</sup> Ja balansēšana veikta kontroles zonā, katram aktivizācijas veidam un katram regulēšanas produktam regulēšanas pakalpojuma maksu tirgus laika vienībā par pārvades sistēmas operatora nopirkto vai pārdoto un regulēšanas pakalpojuma sniedzējam pārdoto vai nopirkto enerģijas daudzumu, kas noteikts saskaņā ar šā pielikuma 20.<sup>1</sup> punktu, aprēķina kā enerģijas daudzuma un atbilstošā aktivizācijas veida un regulēšanas produkta cenas reizinājumu.";
- 1.10.14. papildināt 21.punktu aiz cipariem "21." ar vārdiem "Ja balansēšana veikta koordinētajā balansēšanas apgabalā";
- 1.10.15. papildināt pielikumu ar 21.<sup>1</sup> un 21.<sup>2</sup> punktu šādā redakcijā:
- "21.<sup>1</sup> Ja balansēšana veikta kontroles zonā, attiecīgā regulēšanas produkta solījuma, kas aktivizēts, veicot normālo aktivizāciju, cenu nosaka saskaņā ar Regulas Nr.2017/2195 30.panta 1.punkta metodoloģiju.
- 21.<sup>2</sup> Ja balansēšana veikta kontroles zonā, attiecīgā regulēšanas produkta solījuma, kas aktivizēts, veicot normālo lokālo aktivizāciju, cenu katram regulēšanas produktam tirgus laika vienībā nosaka saskaņā ar balansēšanas tirgus noteikumos noteikto kārtību, piemērojot:
- 21.<sup>2</sup>1. robežcenu, kuru nevar noteikt zemāku kā cenu, kas noteikta saskaņā ar šā pielikuma 21.<sup>1</sup> punktu attiecīgā regulēšanas produkta solījumiem, kas augšupvērsti aktivizēti (uz noslodzi);
- 21.<sup>2</sup>2. robežcenu, kuru nevar noteikt augstāku kā cenu, kas noteikta saskaņā ar šā pielikuma 21.<sup>1</sup> punktu attiecīgā regulēšanas produkta solījumiem, kas lejupvērsti aktivizēti (uz atslodzi).";
- 1.10.16. izteikt 22. un 23.punktu šādā redakcijā:

“22. Attiecīgā regulēšanas produkta solījuma, kas aktivizēts, veicot speciālo aktivizāciju, cenu nosaka saskaņā ar balansēšanas tirgus noteikumos noteikto kārtību, piemērojot regulēšanas pakalpojuma sniedzēja attiecīgā regulēšanas produkta solījumā noteikto cenu.

23. Pārvades sistēmas operators divu darba dienu laikā pēc attiecīgā regulēšanas produkta solījuma aktivizācijas nosūta regulēšanas pakalpojuma sniedzējam pārskatu par izmantoto attiecīgo regulēšanas enerģijas daudzumu (MWh), piemēroto cenu (EUR/MWh) un šo lielumu reizinājumu (EUR) par katru 60 minūšu periodu, kas sākas pilnā stundā (ja balansēšana veikta koordinētajā balansēšanas apgabalā) vai par katru 15 minūšu periodu (ja balansēšana veikta kontroles zonā) atsevišķi norādot:

23.1. attiecīgus regulēšanas produktus, kas piegādāti, veicot augšupvērstu aktivizāciju;

23.2. attiecīgus regulēšanas produktus, kas piegādāti, veicot lejupvērstu aktivizāciju.”;

1.10.17. papildināt pielikumu ar 23.<sup>1</sup> punktu šādā redakcijā:

“23.<sup>1</sup> Maksu par regulēšanas pakalpojumu balansēšanas tirgus laika vienībā par pārvades sistēmas operatora nopirkto un regulēšanas pakalpojuma sniedzēja pārdoto regulēšanas jaudas daudzumu nosaka saskaņā ar Regulas Nr.2017/2195 33.panta 1.punktu.”;

1.11. 9.pielikumā:

1.11.1. svītrot visā tekstā vārdus “katrā nebalansa norēķinu periodā”;

1.11.2. izteikt 2.punktu šādā redakcijā:

“2. Balansēšanas pakalpojuma saņēmējs šā pielikuma 1.punktā noteikto informāciju norāda megavatos (MW) ar precizitāti līdz vienai zīmei aiz komata.”;

1.11.3. papildināt 8.punktu aiz vārdiem “un tās izmaiņas” ar vārdiem “kā arī laika vienības, par kurām sniedzami dati”;

1.12. svītrot 11.pielikuma 20.2.apakšpunktā vārdu “vienotajos”;

1.13. 12.pielikumā:

1.13.1. svītrot 5.3.apakšpunktā ciparus un vārdu “24 stundām”;

1.13.2. izteikt 9.punkta ievaddaļu šādā redakcijā:

“9. Ja kontrolēta dispečervadība tiek īstenota laikā, kad balansēšanas tirgus nav apturēts, pārvades sistēmas operators un tirgus dalībnieks, kurš nav noslēdzis palīgpakalpojumu līgumu vai kurš regulēšanas pakalpojuma sniegšanai attiecīgajā balansēšanas tirgus laika vienībā nebija iesniedzis regulēšanas produkta solījumu, savstarpējos norēķinus veic, ievērojot šādus nosacījumus:”.

2. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.